

1. Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/06/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/06/2024

Σελίδα: 7

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΟΝΕΙΡΟ**
ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Η εξωτερική πολιτική μετά τις ευρωεκλογές

Ο εκλογικός κύκλος/ευρωεκλογές στην Ελλάδα έκλεισε (στην Ευρώπη... συνεχίζεται επί γαλλικού εδάφους) με τραύματα στο κυβερνών και σε άλλα μεγάλα κόμματα και την ενίσχυση ακροδεξιών πολιτικών σχηματισμών. Το εκλογικό αποτέλεσμα ελπίζεται πάντως ότι δεν θα επηρεάσει στόχους και άσκηση της εξωτερικής πολιτικής (ελληνοτουρκικά κ.λπ). Αλλωστε είναι σημαντικό ότι η ηγεσία του υπ. Εξωτερικών παραμένει στη θέση της. Δεδομένου ότι η επόμενη τριετία θα είναι χωρίς εκλογικές αναμετρήσεις και στις δύο χώρες, Ελλάδα και Τουρκία, η εξωτερική πολιτική πρέπει και μπορεί να παραμείνει αταλάντευτα προσπλωμένη στον στόχο της εμβάθυνσης της προσέγγισης με εστίαση στην επίλυση των σκληρών προβλημάτων της αντιπαράθεσης. Η τριετία αυτή συνιστά ίσως την κατεξοχήν ευνοϊκή περίοδο-παρένθεση στη διαδικασία επίλυσης των προβλημάτων. Μετά την τριετία αυτό το παράθυρο ευκαιρίας ίσως να μην υπάρχει (ούτε σε Ελλάδα ούτε σε Τουρκία).

Αυτή την περίοδο οι ελληνοτουρκικές σχέσεις κινούνται σε δύο (αντιθετικά) επίπεδα. Από τη μια, κινήσεις που ενισχύουν τη διαδικασία προσέγγισης, όπως η θεαματική πρωτοβουλία από πλευράς Τουρκίας για τη στήριξη του ελληνικού αιτήματος επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα, η απόφαση για αλληλοϋποστήριξη υποψηφιοτήτων σε ΟΑΣΕ, ΟΗΕ κ.λπ. Μαζί με τη φημιολογούμενη πρόθεση για άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης κ.λπ. εμπλουτίζεται η δυναμική της προσέγγισης και χτίζεται εμπιστοσύνη.

Από την άλλη όμως, σε ένα άλλο επίπεδο, διάφορες πρωτοβουλίες και δηλώσεις οδηγούν σε ένα αντίθετο αποτέλεσμα - κλονίζουν την εμπιστοσύνη. Και όπως ανέλυσε ο Φράνσις Φουκουγιάμα στο ογκώδες έργο του «Εμπιστοσύνη/Trust» (Free Press), ελάχιστα βιώσιμα στον χρόνο μπορούν να γίνουν στις διακρατικές σχέσεις χωρίς εμποδισμένη εμπιστοσύνη. Η εμπιστοσύνη ως πολιτιστική, ψυχολογική αξία έχει ως αφετηρία την εκπαίδευση. Επομένως, όταν στη σχολική ύλη της Τουρκίας εντάσσεται η διδασκαλία της «Γαλάζιας Πατρίδας», το (παράνομο) τουρκολιβυκό μνημόνιο, η θάλασσα του Αιγαίου μετονομάζεται σε «θάλασσα των νησιών» και επεκτείνεται η ατζέντα των αντιπαράθεσεων (θαλάσσια πάρκα, οριοθέτηση εκβολών Εβρου κ.λπ), είναι προφανές ότι υπονομεύονται οι βάσεις της εμπιστοσύνης. Αναπαράγονται στερεότυπα και διαιωνίζεται ένας φαύλος κύκλος.

Στο σπάσιμο αυτού του φαύλου κύκλου ο ρόλος της Ελλάδας μπορεί να είναι περισσότερο κρίσιμος και δημιουργικός. Γιατί μπορεί με βάση τα αριθμητικά δεδομένα η Τουρκία να είναι ισχυρότερη, αλλά από πολιτική άποψη η Ελλάδα ως χώρα-μέλος του εσωτερικού πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σε απείρως καλύτερη θέση για να προωθήσει μια άλλη, μη φοβική, δημιουργική, ριζοσπαστική προσέγγιση τώρα. Παρά τις νέες - δυσκολότερες ομολογούμενες - πολιτικές συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί μετά τις ευρωεκλογές, η τριετία μπορεί και πρέπει να σφραγιστεί με το κλείσιμο της ελληνοτουρκικής αντιπαράθεσης στα βασικά της. Ακούγεται φιλόδοξο και ίσως ουτοπικό, αλλά εάν δεν σπάσουμε αυτή τη λογική (του ουτοπικού), θα διαιωνίζουμε τη φοβία και τα προβλήματα. Και το ακόμη χειρότερο, θα αυξάνουμε τον αριθμό των προβλημάτων. Όπως δείχνει η τρέχουσα εμπειρία, τα ψυχα νερά δεν αποκλείουν τη διεύρυνση της ατζέντας επίμακων θεμάτων. Οθεν η ανάγκη της διαπραγμάτευσης τώρα. Και «δεν θα πρέπει να αποφύγουμε καμιά διαπραγμάτευση από φόβο» (Τζ. Κένεντι).

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωακειμίδης είναι ηρωϊν πρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ